

Name faculty	FHML
Name minor	Educatieve Minor
Name coordinators	Jeroen Reijnders / Mieke Dentener / Juanita Vernooy
Email address coordinators	jmg.reijnders@mumc.nl / mieke.dentener@maastrichtuniversity.nl / j.vernooy@maastrichtuniversity.nl
Course code:	EDM3000
Full period of this minor:	Sept 2025–Jan 2026 (semester 5; full-time) plus internship continuing till the end of semester 6 (July 2026)
ECTS credits in total of this minor:	35 ECTS
Language of instruction:	Dutch
Website:	https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/educatieveminor
Teaching methods:	PBL, lectures, skills, internship
Assessment methods:	Portfolio, reports, written exam, participation
Keywords:	educational minor, (limited) grade two qualification, high school, physics, economy, mathematics, biology, chemistry
Full course description	See study guide (in Dutch) as of page 2 of this document
Course objectives	See study guide (in Dutch) as of page 2 of this document
Prerequisites	Dutch NT-2 plus equivalent Bachelor (see study guide)

=====

STUDIEGIDS EDUCATIEVE MINOR/MODULE (EDM3000)

Academisch jaar: 2025-2026

Faculty of Health, Medicine and Life Sciences

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Structuur en inhoud van het programma	5
Studielast en studentenbegeleiding.....	7
Toetsing.....	8
Organisatie EDM.....	9
Coördinatoren per instelling	9
Contactpersonen per bachelors en schoolvak	9
Informatie en aanmelding.....	10
Beoordelingsprocedure & Kwaliteitszorg.....	11
Examencommissie	11
Opleidingscommissie.....	11
Complaints Service Point (CSP)	11
Bijlage: definities en begrippen.....	12

Inleiding

De Educatieve Minor is een voltijds programma in het vijfde semester en wordt georganiseerd door de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences (FHML) in nauwe samenwerking met de Fontys Leraren Opleiding in Sittard (FLOS) en Tilburg (FLOT). De Educatieve Minor leidt op tot een beperkte tweedegraads lerarenbevoegdheid. Een student die de Educatieve Minor met succes heeft afgerond, mag daarmee lesgeven op een middelbare school op alle leerwegen van het VMBO en in de onderbouw van VWO en HAVO. De wettelijke verankering van deze onderwijsbevoegdheid is per 1 augustus 2010 gerealiseerd. De Educatieve Minor is gekoppeld aan de (wettelijke) startbekwaamheidseisen die gelden voor deze lesbevoegdheid. De lesbevoegdheid kan verkregen worden voor één van de volgende schoolvakken: Biologie, Natuurkunde, Economie, Scheikunde, Wiskunde en Informatica. De voertaal van de Educatieve Minor is Nederlands.

Educatieve Module is hetzelfde programma dat gevolgd kan worden door bachelor afgestudeerden. Hierna wordt naar de Educatieve Minor/Module verwezen met de afkorting EDM.

De EDM is gekoppeld aan een aantal vakinhoudelijk-gerelateerde UM-bacheloropleidingen. Studenten kunnen instromen in de EDM in het derde jaar van de desbetreffende bacheloropleiding. Het programma betreft voltijd onderwijs in het 1^e semester (sept-jan) en deeltijdonderwijs in het 2^e semester (werkplekuren 1 dag/week). In een zeer beperkt aantal gevallen werkt een student al in het voortgezet onderwijs en dient de baan deels als leerwerkplek (stage). De EDM maakt 100% gebruik van een vaste groep stagescholen (de zogenaamde Academisch Opleidingschool Limburg, AOSL) en ervaren, door FLOS getrainde, werkplekbegeleiders op de middelbare scholen.

Onderstaande tabel toont de UM-bacheloropleidingen die al zijn opgenomen in de landelijk vastgestelde verwantschapstabel en hiermee voldoen aan de voorwaarden om studenten via de EDM tot 2^e graads docent in de aangegeven schoolvakken op te leiden. Momenteel worden nog meer UM-bacheloropleidingen toegevoegd. Deze staan cursief in de tabel. Zie tevens de website van de Universitaire Lerarenopleiding UM voor de actuele stand van zaken: www.maastrichtuniversity.nl/leraarworden.

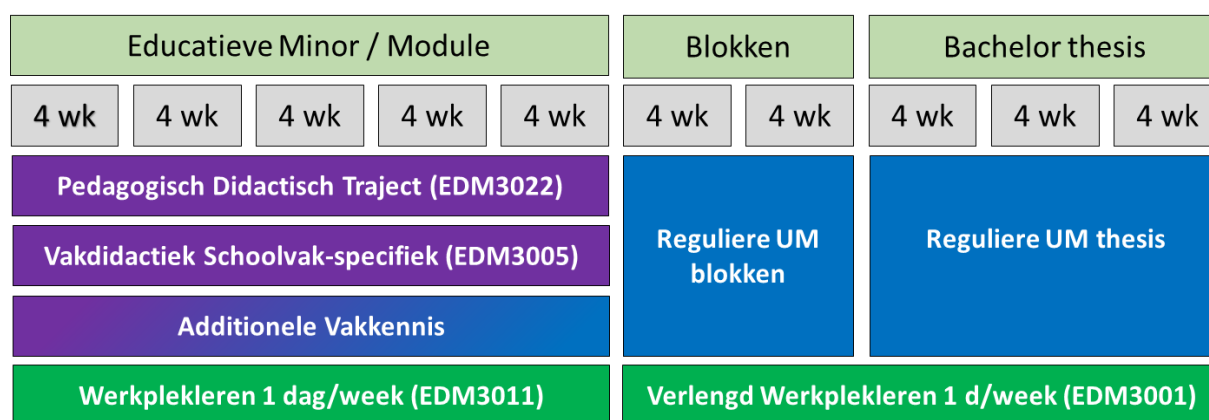
UM Bacheloropleidingen (*) met corresponderende schoolvakken in het voortgezet onderwijs

Schoolvak	Bacheloropleidingen
Biologie	<ul style="list-style-type: none"> • Biomedical Sciences • Gezondheidswetenschappen – richting Biologie en Gezondheid • Maastricht Science Programme • <i>Geneeskunde</i>
Bedrijfseconomie	<ul style="list-style-type: none"> • Fiscale Economie • <i>Economics and Business Economics</i>
Economie	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Economics and Business Economics</i> • <i>Econometrics and Operations Research</i>
Informatica	<ul style="list-style-type: none"> • Data Science and Artificial Intelligence • <i>Computer Sciences</i>
Natuurkunde	<ul style="list-style-type: none"> • Maastricht Science Programme
Scheikunde	<ul style="list-style-type: none"> • Maastricht Science Programme
Wiskunde	<ul style="list-style-type: none"> • Data Science and Artificial Intelligence • Econometrics and Operations Research • <i>Computer Sciences</i>

(*) Bacheloropleidingen die cursief weergegeven zijn: aanvraag voor opname in de Verwantschapstabel loopt nu.

Structuur en inhoud van het programma

Het curriculum van de EDM beslaat twee semesters van elk 20 weken. Semester 1 bestaat uit de volgende blokken, die nauw op elkaar aansluiten en samen een logisch geheel van 30 EC vormen: Pedagogisch-Didactisch Traject (PDT, 16 EC), Vakdidactiek (5 EC), Werkplekieren (9 EC). Tevens wordt additionele vakkennis aangeboden aan studenten met deficiënties. Studenten zijn op maandag en vrijdag op de universiteit, terwijl ze van dinsdag tot en met donderdag stage kunnen lopen, minimaal 1 dag/week. Semester 2 bestaat uit Verlengd Werkplekieren (5 EC), waarbij studenten stage lopen, wederom minimaal 1 dag/week. In het geval van de Educatieve Minor loopt dit parallel aan het reguliere onderwijs van de bachelor (vakinhoudelijke modules of een bachelor-gerelateerde stage). Onderstaande figuur laat zien hoe EDM is opgebouwd.

De schematische weergave van de Educatieve Minor (EDM3000)

Het Pedagogisch-Didactisch Traject (PDT) is gericht op de professionele en pedagogische ontwikkeling van de docent in wording. Het blok beslaat 20 weken en is bedoeld om de student basale kennis en inzicht te laten verwerven in het ontwerpen en uitvoeren van onderwijsleerprocessen die hij/zij in de klas zal gaan uitvoeren en begeleiden. Het PDT bestaat uit 3 vakken: Didactiek & Klassenmanagement, Leerlingbegeleiding & Mentoraat en Leer- en Gedragsstoornissen, die rooster technisch met elkaar zijn verweven tot een lange leerlijn. Door een voorbereiding van interactieve werkcolleges en praktijkopdrachten leert de student hoe verschillende didactische benaderingen mogelijk zijn en hun effect hebben in een onderwijsleerproces. Ook wordt er gewerkt met reguliere casuïstiek: tijdens de voorbespreking wordt een casus uitgediept en komt men samen tot leerdoelen. Vervolgens verdiept de student zich thuis in de literatuur en werkt de casus verder uit. Tijdens de nabespreking worden de uitwerkingen van de casussen verder besproken. Er is een duidelijke samenhang tussen de vakken en de stage: er zijn theorie- en praktijkopdrachten en observaties, die de studenten direct toepassen op hun stageschool en waar zij gezamenlijk op reflecteren. Belangrijke leerdoelen en onderwerpen komen hierdoor meermaals en op diverse wijze, zowel theoretisch als praktisch, terug in het EDM-programma.

Vakdidactiek: In tegenstelling tot het PDT is inhoud van het blok vakdidactiek toegespitst op het betreffende schoolvak. Dit blok wordt dan ook voor ieder schoolvak apart

aangeboden. Vakdidactici leren de student in 20 weken voor elk onderwerp aparte doceren- en instructietechnieken toe te passen. De student dient tijdens de stage individuele- en groepsopdrachten uit te voeren, zogenaamde Leerwerktaken, waarbij de theorie in nauwe verbinding staat met de praktijkervaringen van de student en reflectie hierop. De student doorloopt de cyclus van ontwerpen, uitvoeren in de praktijk, evaluatie van lessen en theoretische analyse van de lessen. Hierbij ligt het accent op het ontwerpen en geven van eenvoudige varianten van activerende lessen aan de hand van het schoolboek. Door steeds gebruik te maken van stage-ervaringen van studenten en door hen uit te dagen om onderliggende kennis en opvattingen hierbij te expliciteren, wordt het authentiek en samenwerkend leren gestimuleerd.

Het Werkplekleren is gericht op het daadwerkelijk leren geven van lessen, het opdoen van ervaring, en het ontwikkelen van routine om uiteindelijk start bekwaam te worden als docent. Ten aanzien van de stage (Introductie & Werkplekleren en Verlengd Werkplekleren) heeft de UM ervoor gekozen de verplichte 80 uur lesgeven te verspreiden over het gehele academisch jaar. Hiermee wordt een ruimere periode ingepland om groei in het onderwijzen mogelijk te maken en krijgt de student de tijd om te oefenen met alle relevante taken van een leraar. De stage staat in nauwe verbinding met de andere EDM blokken. Studenten krijgen vanuit deze blokken concrete praktijkopdrachten mee, waarmee ze de theorie gaan uitproberen in de klas (conceptualiseren en experimenteren). In werkcolleges PDT of Vakdidactiek kunnen studenten deze opdrachten met elkaar en een docent voorbereiden, of ontvangen ze tussentijds feedback. Na afloop van de opdracht kunnen studenten met elkaar reflecteren en leren van elkaars ervaringen. Hierdoor leren ze hun ervaringen in breder perspectief te plaatsen, wat belangrijk is voor het ontwikkelen van hun professionele identiteit.

In het 16-weekse extracurriculaire blok Plantfysiologie & Ecologie, wordt additionele vakkennis verplicht aangeboden aan studenten die geen "groene vakken" in hun curriculum hebben, zoals studenten van de bacheloropleidingen Biomedical Sciences en Gezondheidswetenschappen. Op basis van casuïstiek en substantiële zelfstudie, kennis verworven over de biologie van met name planten in relatie tot hun natuurlijke omgeving. Het uitgangspunt is dat de student zich als (aankomend) docent voldoende zeker voelt om dit onderwerp goed te kunnen doceren aan de leerlingen op VWO-onderbouw niveau. Hierbij wordt aangesloten bij onderwerpen die behandeld worden in het blok Vakdidactiek Biologie.

Studielast en studentenbegeleiding

De studielast van de EDM is hoog (40-45 uur/week), mede gezien het feit dat de studenten ook (deels) extra curriculaire onderwijs volgen. Ondanks uitgebreide voorlichting door coördinatoren, docenten en alumni, onderschatten studenten vaak de studielast. Dit wordt ondervangen door het aanbieden van een uitgebreid calendarium, tussentijdse feedback momenten en het bieden van meer begeleiding bij de praktische uitvoering.

De EDM is een kleine opleiding en de lijntjes zijn kort. De studenten zien de PDT docent iedere week en deze vervult in principe de rol van mentor. De PDT docent ondersteunt de student daar waar nodig en is het eerste aanspreekpunt bij eventuele obstakels. In de onderwijsbijeenkomsten wordt gereflecteerd op opgedane ervaringen op de werkplek en eventuele uitdagingen. Op de werkplek heeft de student 1 werkplekbegeleider (WB) voor het specifieke schoolvak. Er is tevens 1 schoolopleider (SO) betrokken binnen iedere school. Vanuit de opleiding is er 1 instituutopleider (IO) aangewezen, die regelmatig de stagescholen bezoekt. De lessen en de voortgang tijdens de stage wordt nabesproken met student en stagebegeleider om hiermee een zo goed mogelijk beeld te vormen van de stageprestatie en voortgang van de student. De UM-coördinatoren voeren regelmatig en laagdrempelig overleg met de vakdocenten en spreken ook regelmatig met de studenten. Indien nodig kan de student in contact worden gebracht met de studentadviseur van de betreffende bacheloropleiding.

Toetsing

De EDM is ontwikkeld op basis van principes van *Constructive Alignment*. Dit wil zeggen dat toetstaken nauw zijn afgestemd op de inhoud en structuur van onderwijsactiviteiten en zijn gekoppeld aan beoogde leeruitkomsten. In het EDM toetsplan is de samenhang tussen leerdoelen, onderwijs-en leertaken en toetsing beschreven. De toetsing binnen de EDM is gestoeld op de PGO-principes van constructief, collaboratief, contextueel en zelfgestuurd leren. Het niveau en de longitudinale ontwikkeling van de student worden gemonitord en beoordeeld middels een variëteit aan betekenisvolle 'real life' opdrachten en toetstaken (contextueel leren) die studenten zowel individueel (middels zelfstudie) en in groepsverband (middels het werken in onderwijsgroepen, begeleid door een tutor) voorbereiden (constructief en collaboratief leren). In het toetsprogramma zijn zowel summatieve als formatieve beoordelingsmomenten ingebed (bijvoorbeeld schriftelijke toetsen en feedback op werkpleklernen). De toetsmomenten stimuleren studenten om gedegen te plannen, te reflecteren op het eigen presteren en informatie op een goede manier te managen (zelfgestuurd leren). Alle documenten die hierbij worden gegenereerd, worden door de student aangeleverd en opgenomen in het EDM Portfolio.

Om een lesbevoegdheid te behalen moeten EDM studenten voldoen aan de volgende eisen:

- Het blok PDT moet met minimaal een voldoende zijn afgerond;
- Het blok vakdidactiek (specifiek per schoolvak), moet met tenminste een voldoende zijn afgerond;
- Het blok Plantfysiologie & Ecologie moet zijn behaald (dit is een additionele eis voor het schoolvak Biologie voor studenten zonder "groene vakken" in de bacheloropleiding, zoals Biomedical Sciences of Gezondheidswetenschappen);
- Beide stages (Introductie Werkpleklernen en Verlengd Werkpleklernen) moeten met minimaal een voldoende zijn afgerond.

Studenten kunnen de EDM afronden zonder onderwijsbevoegdheid wanneer zij alle onderdelen behorende bij het eerste semester hebben behaald.

Organisatie EDM

Coördinatoren per instelling

UM	
Jeroen Reijnders	jmg.reijnders@mumc.nl
Mieke Dentener	mieke.dentener@maastrichtuniversity.nl
Juanita Vernooy	j.vernooy@maastrichtuniversity.nl
FLOS	
Arjan Endeman	a.endeman@fontys.nl
FLOT	
Guy Sommerdijk	g.sommerdijk@fontys.nl

Contactpersonen per bachelors en schoolvak

Schoolvak	UM Bachelor	UM Contactpersoon per bachelor	Fontys Contactpersoon per schoolvak
Biologie	BMS GW-B&G GEN	Juanita Vernooy j.vernooy@maastrichtuniversity.nl	Guy Sommerdijk g.sommerdijk@fontys.nl
	MSP	Roy Erkens roy.erkens@maastrichtuniversity.nl	
Bedrijfseconomie	Fiscale Economie	K. Bosmans k.bosmans@maastrichtuniversity.nl	K. Merken k.merken@fontys.nl
	EBE	Jona Linde j.linde@maastrichtuniversity.nl	
Economie	EOR	Marc Schröder m.schroder@maastrichtuniversity.nl	K. Merken k.merken@fontys.nl
	EBE	Jona Linde j.linde@maastrichtuniversity.nl	
Informatica	DSAI	Stefan Maubach s.maubach@maastrichtuniversity.nl	Nog niet bekend
	CS	Tom Pepels Tom.Pepels@maastrichtuniversity.nl	
Natuurkunde	MSP	Gideon Koekoek gideon.koekoek@maastrichtuniversity.nl	M. Smeets m.smeets@fontys.nl
Schoolvak	UM Bachelor	UM Contactpersoon per bachelor	Fontys Contactpersoon per schoolvak

Scheikunde	MSP	C. Bahn chris.bahn@maastrichtuniversity.nl	S. Dirks-Trommelen s.dirkstrommelen@fontys.nl
Wiskunde	DSAI	Stefan Maubach s.maubach@maastrichtuniversity.nl	R. Golsteijn r.golsteijn@fontys.nl
	EOR	Marc Schröder m.schroder@maastrichtuniversity.nl	

Informatie en aanmelding

Voor meer informatie over de Educatieve Minor of Educatieve Module kun je contact opnemen met de studieadviseur: studieadviseur-ulo@maastrichtuniversity.nl.

Aanmelden voor de Educatieve Minor/Module is mogelijk vanaf 1 februari 2025 en studenten worden op basis van aanmeldvolgorde toegelaten.

Voor zowel de Educatieve Minor als de Educatieve Module is de deadline voor aanmelden 31 mei 2025

Stuur hiervoor een mail naar de Toelatingscommissie Educatieve Minor/Module: toelating-ulo@maastrichtuniversity.nl en je ontvangt verdere informatie over de aanmeldprocedure.

Beoordelingsprocedure & Kwaliteitszorg

Examencommissie

De Educatieve Minor valt binnen het onderwijsexamenreglement (OER) en de Regels en Richtlijnen (RR) van de Opleiding Biomedical Sciences, en in deze hoedanigheid onder de Examencommissie FHML-BMS.

Opleidingscommissie

De Educatieve Minor valt onder de Opleidingscommissie Biomedical Sciences (OC-BMS). Een Opleidingscommissie heeft een adviserende taak en richt zich op het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van een opleiding, in dit geval de Educatieve Minor. Hiervoor worden de resultaten van de studentevaluaties van de afzonderlijke studieonderdelen gebruikt, die verspreid over het jaar onder de studenten van de opleiding worden afgenomen. Daarnaast heeft een Opleidingscommissie de taak de onderwijsdirecteur gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle aangelegenheden die de opleiding betreffen.

Complaints Service Point (CSP)

Studenten van de Universiteit Maastricht (UM) die vinden dat ze niet correct zijn behandeld door een persoon of instantie binnen de UM, kunnen in eerste instantie via de coördinator of de blokplanningsgroep worden aangekaart. Indien dit niet tot de gewenste oplossingen leidt kunnen studenten terecht bij het Complaints Service Point (CSP). Het CSP is het centrale loket van de UM, waar je als student een bezwaar, beroep of klacht kunt indienen. Het CSP zorgt ervoor dat de juiste instantie of de juiste persoon jouw zaak behandelt. De informatie over het CSP is gebundeld op de volgende website:

<https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/support/tijdens-je-studie/complaints-service-point-csp-%C3%A9%C3%A9n-loket-voor-bezwaar-beroep-klacht>

Bijlage: definities en begrippen

Additionele kennis	Deze kennisvakken ontbreken (deels) in het reguliere bachelor curriculum
CSP	Complaints Service Point
EC-BMS	Examen Commissie Biomedical Sciences (UM-FHML); bij deze EC is de EM ondergebracht
EDM	Educatieve Minor of Educatieve Module
FLOS	Fontys Leraren Opleiding Sittard; vakken Economie, Wiskunde en Natuurkunde
FLOT	Fontys Leraren Opleiding Tilburg; vakken Biologie en Scheikunde
IO	Instituutsopleider; docent van Fontys die op de betreffende middelbare school de studenten van de EM begeleidt
OC-BMS	Opleidingscommissie Biomedical Sciences (UM-FHML); bij deze OC is de EM ondergebracht
OER	Onderwijs- en ~~Examenreglement~~ Examenreglement
RR	Regels en richtlijnen
SO	Schoolopleider; de docent van de middelbare school die als algemeen begeleider van de studenten optreedt en ook betrokken is bij de beoordeling van individuele studenten.
OS	Opleidingsschool; middelbare school die door Fontys is aangewezen als goede werkplek om de praktijkstage uit te voeren. Belangrijke afspraken aangaande het werkplekieren zijn schriftelijk vastgelegd.
WB	Werkplekbegeleider; vakdocent op de middelbare school, die de directe begeleider is van de student tijdens de praktijkstage en bij wie de lessen worden uitgevoerd.